

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— szeptember 13.

Érdemes néha, hogy a politikai eseményeket ne pártpolitikai, szemmel nézzük; hanem keressük azokban a magasabb bölcsészeti törvények érvényesülését.

Bodnár Zsigmond, a nagy, ez időszert legnagyobb magyar bölcsésznek elmélete Fejérváry bukásával fényesen bevált. A nagy tudós halhatatlan felfedezésével az erkölcsi és szellemi világból mindörökké kiküszöbölte az *ex-lex et!*

Elmélete szerint az idealizmus és realizmus hullámos váltakozásából áll a történelem. Az egyéni érdek által uralt realizmus pusztul, helyébe jő az idealizmus, a melyben más eszmék uralkodnak, előtérbe lépve Isten, haza és király fogalma.

Mind a két irány elkorhad, még pedig izenként mulik el, mielőtt a következőnek helyet adna. Az idealizmus tekiutély uralom, türhetetlenné válik és elpusztul, a mikor zsarnoksággá fajul. A realizmus kezdődik és delelőre ér a szabadság fényes eszméjével, azután elfajul és az egyéni féktelenség, a sátáni szabadosságban vonaglik el. A Jakabokányistának, Fejérváryaknak, Kristóffynak, Lányinak kellett jönni, hogy amazok a féktelen szabadosság, ezek az egyéni érvényesülés zülött stádiumában a leghíványabbat, a legsilányabbat képviseljék. Ők a haldokló realizmus végfeloszlását jelentő hullafoltok és férgek. Bennök adja ki lelkét a realizmus, melynek célja mindig az élvezet, az egyéni haszon, azután következik az idealizmus, a szép, jó és igaz összessége, Isten, haza és király eszméjének uralma. Az is lassan, fokozatosan fejlődik ki, teljes malaszját talán az utánunk következő nemzedékre sugároztatja.

A Ház elé szeptember 15 én kivonuló nemzetköziek — a mint halljuk — változatlan a programjukon. Megbukott Kristóffy, őt fogják elsiratni megható szónoklatokban. Ugyanott kikiáltják a Jakabokányisták vezérrökké Kristóffyt, azon föltétellel ugyan, hogy a nyomor eddigi vámszedőinek filléreit, (nem ugyan a Péter, de Jakab-fillérek) a maga részére igénybe nem veszi. Ezen könnyen hajba kaphatnak.

Kossuth, Andrássy felvonulnak a király elé.

Nagyot sóhajt az agguralkodó:

— Végre valahára megint tisztességes emberekkel érintkezem!

Lehull a hazugságok kártyavára. Micsoda arccal gondolnak majd a nemzeti törekvések győzelme után a saját arcukra Tisza és Fejérváry?

A nemzetközi kongresszusok.

— szeptember 13.

A fővárosban szeptember első felében három nemzetközi kongresszus tartotta tanácskozását. A maga külön szakköre, tudományos és gyakorlati lényege szempontjából egyaránt fontos tárgyalásokat folytatott mind a három: a börtönügyi ép ugy, mint az állatorvosi s ez utóbbi ép ugy, mint az antialkoholista-kongresszus.

Itt is, ott is nagyfontosságú és beható viták folytak és úgy látszik, valamennyi tanácskozásnak elsőrendű jelentőséggel bíró eredményei lesznek a szakszerű anyagok fejlődése szempontjából.

Örömmel és büszkeséggel kell konstatálnunk, hogy a Budapesten tartott nemzetközi kongresszusok látogatottabbak és sikeresebbek voltak az eddigi külföldi hasonló vonatkozású kongresszusoknál. Ebben a kiemelendő körülményben nem lehet mást látnunk, mint hazánk és kulturviszonyaink iránti különösebb érdeklődését a külföldnek, tehát külső okok eredményezték kétségtelenül a Budapestre összehívott nemzetközi kongresszusok jelentékeny sikerét.

Ezek a külső okok első sorban a mi erkölcsi diadalunk számlájára írandók. Kulturális törekvéseink, úgy látszik, visszhangot vernek már a külföldön. Kezd érdeklődés nyilvánulni irántunk, az a szomorú közömbösség, amely a mesebeli elátkozott ország rettentő szerepére kárhóztatott bennünket, kezd oszladozni s az idegenek már nem keletet bámulni jönnek hozzánk, hanem — tanulni.

A nálunk tartott nemzetközi kongresszusok amily mértékben emelhetik nemzeti önérzetünket, abban a mértékben a tudományosság gyakorlati érvényesítése, a tudományos igazságok népszerűsítése, közkinccsé tétele szempontjából is igen nagyjelentőségűek voltak. Eddig az volt a hit, hogy az ilyen tudományos sokadalmak nem jelentenek semmi pozitív közhasznu eredményt. A budapesti tanácskozások legalább is lerontják azt az elfogult hitet, hogy e kongresszusok nem töltik be céljukat. Sőt, nemcsak hogy gyakorlati értelemben vett közhasznu, közérdekű eredményei is vannak e sokadalmaknak, hanem még szaktudományosság is nagy hasznát láthatja. Amiről az elhangzott viták komolysága s a

tárgyalások mindig tartalmas színvonala győzött meg bennünket.

De eltekintve ettől a kettős irányu haszontól, más társadaloméleti eredményei is vannak ezeknek a nemzetközi tanácskozásoknak. Ezeken nyilvánul meg a közös eszmei és anyagi törekvések révén az egész emberi társadalom testvérisége, az igazi nemzetköziség a tudományok, társadalmi, állami intézmények és kulturális törekvések elvont területén.

Nekünk, magyaroknak többszörösen kell örülnünk annak, hogy e nemzetközi tanácskozások színhelyeül időnként Budapestet választják. Föl nem becsülhető eléggé a magunk szempontjából az a közvetlen megismerés, amely a külföldi előkelő vendégeknek a külföld műveit és tudós képviselőinek itt időzése folytán a mi törekvéseinket, kulturális haladásunkat s egyéb olyan tulajdonságainkat, amelyeket az idegen rosszul ismer, vagy nem ismer, közelebb hozza a külföldhöz. Ennek a megismerésnek öröme lelkesen fogadjuk az ilyen kongresszusokat, valamint minden olyan intézményt, vagy alkalmat, amely bennünket egy-egy lépéssel közelebb visz nyugathoz.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 13.

Félhivatalosan is megerősítik, hogy Fejérváry Géza báró tegnap benyújtotta a kormány lemondását. A lemondás közvetlen okairól a legkülönfélébb hírek vannak forgalomban. A „Pester Lloyd“ jelentése szerint Gautsch osztrák miniszterelnök ellenvetései a választási reform dolgában feltétlenül és első sorban mozdították elő a szükségét annak, hogy az elhatározásához szigoruan ragaszkodó kormány a lemondást benyújtotta.

(Az egyesült ellenzék hangulata.)

A koalíció soraiban a legkülönbözőbb szempontokból bírálják meg a kormányválságot. Nem biznak föltétlenül, de reményvel vannak eltelve. De az már általános nézet, hogy most már haladéktalanul megindulnak a tárgyalások a korona és a koalíció között.

A szövetkezett ellenzéki pártok vezetői ma délelőtt hosszasan tanácskoztak a helyzetről a függetlenségi pártban. — Ugy volt, hogy 11 órakor a választási reform dolgában kiküldött albizottság konferál, de tekintettel

Csáthi Ferencnél

Debrecen a helybeli zenedében II. Egyháztér 2. szám hivatalosan elfogadott zeneművek nagy választékban kaphatók.

a kormányválságra, ez elmarad s helyette a pártok vezérei vitatták meg behatóan a helyzetet. Ott voltak a függetlenségi körben: Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Bánffy Dezső báró és Vázsonyi Vilmos dr.

A tanácskozás, mely 11 órakor kezdődött még egy óra után is tartott. A kiszivárgott hírek szerint a beállott helyzetet vitatták meg és megállapították a vezérlőbizottság délutáni ülésén teendő előterjesztéseket.

Holnap az összes politikai pártok értekezletet tartanak.

(A kihallgatások.)

Gróf Andrássy Gyula, Kossuth Ferenc, báró Bánffy Dezső és Wekerle Sándor azok a politikusok, a kik elsősorban meghívást kapnak a bécsi hírek szerint a királyhoz. — Állítólag báró Fejérváry Géza már értesítette is őket arról, hogy legyenek készen az audienciákra. Fejérváry tegnap Bécsben kijelentette, hogy a parlament előtt nem is kíván többet megjelenni, hanem átiratban fogja az országgyűlés két Házát lemondásáról értesíteni és az elnapolásokat kéni.

(Bécs hangulata.)

Bécsben a koalíció helyzetét általában kedvezőnek ítélik s most a helyzetet nagyon előnyösnek tartják kompromisszum teremtésére. Ujabb katonai „engedmény” gyanánt arról beszélnek, hogy József főherceg helyébe a honvédség főparancsnokává Jenő főherceget nevezik ki, Lobkovitz herceg pedig Budapest székhelyvel csapatfelügyelő lesz, akinek az összes magyar csapatok alá lesznek rendelve, amit Bécsben a közös hadsereg kettéválasztása első lépésének tekintenek.

Ejjeli távirataink jelentik a következőket:

(Minisztertanács.)

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma délben Budapestre érkezett és az összes miniszterek részvételével

minisztertanácsot tartott. A miniszterek aztán együtt vacsoráltak.

— „Ez lesz az utolsó vacsora” jegyzé meg a miniszterelnök egy ujságíró előtt.

(A király nem döntött.)

Kossuth Ferencet egy lap tudósítója megkérdezte a kormány bukásával beállott helyzet dolgában.

— A vezető politikusok értesülése az (mondá Kossuth) hogy *ő felsege még nem fogadta el véglegesen a kormány lemondását.*

Általánosan hiszik, hogy erre csupán az egyesült ellenzékkel indítandó tárgyalások után kerülhet sor. Fgyelőre, ha ideiglenes minőségben is, Fejérváryék vezetik az ügyeket.

(Kristóffy semmisít.)

Kristóffy belügyi ügyvivő tovább rohan a téboly útján. Lagujabban megsemmisítette Kecskemét városának a nemzeti ellentálláshoz csatlakozó határozaát.

(A darabantok felmentése.)

Késő éjjel táviratozza tudósítónk, hogy a hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja a darabant kormány lemondásának elfogadását és felmentését. A királyi kézirat szerint a király a kabinet tagjait csupán az ügyvezetéssel fogja megbízni.

(A vezérlőbizottság ülése.)

A vezérlőbizottság ma este négy órán át tartott ülést a választási reform dolgában. A bizottság elhatározta, hogy a választói jog kérdésében az augusztus 10-iki ülésen hozott határozatát fenntartja és a koalíció tagjai, kiki a saját elveinek fenntartásával fog állást foglalni, anélkül, hogy cserébe ezért a reformokért feláldozza alapelveinek biztosítását. A miniszterek vád alá helyezéséről szóló indítványt is elfogadták s a bizottság Polónyi Gézát bizta meg a javaslatnak a Házban való előterjesztésével.

A Zeysig ügy.

Bánffy báró és a röpirat.

A mai kihallgatások.

— szept. 13.

(Saját tudósítónktól) Nyilvánvaló az az igyekezet, hogy miután a röpiratot nem lehetett az Apponyi nyakába varrni, úgy vezetik a vizsgálatot, hogy abból báró Bánffy Dezsőre háramoljanak kellemetlenségek. Bérczy kapitány csakugyan alkalmas ilyen tendenciózus ügyek kezelésére.

Okot adott a gyanura züllött Zigány Árpád egyik büntársának, Dénes Józsinak viselkedése, a ki Berlinben járt-kelt, aztán Budapesten hosszasan értekezett Bánffyval. Zigány ugyan tagadta Bánffynak a röpirat-ügyre való befolyását és egy-izben a kormányra hivatkozott, a melynek megbízásából állandóan gyártotta a röpiratokat, mindamellett csak Bánffy iránt érdeklődött a vizsgálat, a kormány iránt ellenben nem.

A házkutatás alkalmával Bánffy báró levelét találták Zigánynál, Bánffy azonban kijelenti, hogy ez a levél csakis az lehetett, a melyben a Zigány által vele közölt röpirat-tervet visszautasítja.

Bánffy, a ki külföldben is becsületszavára jelenti ki, hogy a Zeysigféle röpiratnak sem irányításában, sem szerkesztésében, sem anyagi támogatásában része nincs, mindenestre tisztán fog az ügyből kikerülni.

Az újabb részletek itt következnek:

(Weisz Julián kihallgatása.)

Bérczy Béla rendőrtanácsos a Zeysig-ügyben még mindig folytatja a kihallgatásokat. Tegnep este 9 órától hajnali 3 óráig tartott Lakatos László kihallgatása. Bérczy csak azután tért nyugovóra. Ma reggel 8 órakor már ismét benn volt hivatalában, ahol megjelent Weisz Julián a Budapesti Tagblatt szerkesztője. Weisz röviden adta le vallomását. Magánnyomozása alapján ő is arról győződött meg, hogy a röpiratot Zigány Árpád írta. Az ügy vonatkozó egyéb adatait már erre a célra alakult zsuri rendelkezésére bocsátotta. Kimondolta, hogy ő már

Levél.

Ha visszajössz, csak arra kérlek én,
Ne hozz magaddal többé gyászruhát!
Temessd szivedbe mind a bánatot!...
Mert hisz vigaszt a gyászszin úgy sem ad...
— Ne hozz magaddal többé gyászruhát.

Elég ha hulló sárga falevél,
Rezzen majd apró lábaid alatt...
Sirassd a multat és merengj azon,
Mí kedves, szép belőle megmaradt.
— Csak ne viseld többé a gyászruhát!

Kütfömben minde csengő költemény
Ruhád színéhez fog simulni majd:
Nem irok semmi, semmi mást neked,
Csak bus, borongós ossiáni dalt —
— Ha felveszed ismét a gyászruhát.

Ha kébbe, vagy fehérbe öltözl, —
Napfényes lesz a lelke és a dal...
Csapongva, játszva száll az énekem,
S jutalmam: egy kis önfeléd kacaj —
— Ne végy magadra többé gyászruhát!

Ha rózsaszin lesz lelke és ruhád:
Szilaj örömláng lesz az énekem...
Kacagva, sirva száll feléd a dal,
Ha majd örömmel irod én nekem:
— „A sutba dobtam már a gyászruhát!”

(1905. szept. 13.)

Szunyogh Barna.

Miss Sarah fogai.

Még New-Yorkban is eseményszámba ment a kitűnő parti, melyet Blaneley Sarah csinált, akit Stephenson Harry, a tizszeres milliomos, szép, fiatal gyáros jegyzett el. De hát Sarah, ha vagyoniilag meglehetősen jól áll helyzetből kerül is ebbe a mesés jólétbe szépségénél fogva Stephenson sem csinált rossz vásárt.

A fiatal gyáros ész nélkül szerette az ő világ szép jegyesét és szemét hunyt a lehetetlen szeszélyek fölött, amelyek már már a szép menyasszony sorsára eshettek.

Blaneley James, a Sarah apja elég nagy házat vitt csekély jövedelméhez képest. Még társalkodónót is tartott anyjának leánya mellett. Az amerikai leánynak nem kell gardes de dames, de Sarahnak kellett valaki, aki fölött rendelkezék, uralkodják. Megfelelő médium volt erre a Clavetonné. Az a jobb napokat látott özvegy aki már két év óta türe Sarah kiszámíthatatlan szeszélyeit, hogy leányát, Ellenét neveltethesse.

Epen rossz napja volt Sarahnak. Alig egy óra előtt adta ki útját Clavetonnénak, aki már egy hét óta fekvő beteg volt s ez okból nem lehetett szolgálatára.

Ellen kért, rimázkodott, hogy ne bánják ily kegyetlenül velük, hisz anyja nem sokára jobban lesz és kipótolja mulasztását.

— Ne jajgass; kiáltott az alig tizenhat éves szelid arcú, kellemes külsejű leánykára. Amit kimondtam nem vonom vissza. Holnapután elmehettek.

A szerelmében vak Stephenson némi megdöbbenéssel hallgatta, de nem mert ellenvetést tenni.

— Nem volna kedve egy szánkópartira. Olyan jó friss levegő van? fordult hirtelen a vőlegényéhez.

— Ha magának kellemes, készséggel.

— Te is velünk jössz, Ellen; szólott a beteg társalkodónő leányához, aki most anyját helyettesítette nála.

— Parancsára, kisasszony.

— Hagyja az anyja mellett szegénykét; szólott Stephenson, mikor a leányka kiment, hogy öltözzék.

— Ne legyen olyan romantikus, Harry. Eleget elnéztem már nekik. Ha az anyja nem tehet eleget kötelezettségének, álljon legalább helyt ez a kis mamlasz.

Rövid negyed óra mulva mind a három elhelyezkedett Stephanson pompás szánkójában.

Hogy repült a jármű, mintha szárnyai nőttek volna. A tüzes paripák lábai alig érintették a magas havat.

Sarah jóízűen föl föl kacagott, miközben elővillogott az a két gyöngysor foga.

A járókelők megbámulták őket.

Milyen szerencsés ez a leány!

A neki tüzesedett lovak vágattak örült sebességgel.

És amint egy utcakanyarulónál befordultak, egy zökkenés, egy éles sikoly s a következő percben a félredült szánkóból a jobb kéz felől ülő Sarah a kövezetre vágódott.

augusztus 25 én bűnvádi feljelentést akart tenni az ismeretlen tettes ellen, az ügyészség azonban nem vállalt a vád képviselését. Erre összekötöttései révén a berlini nagykövetséghez fordult, ahonnan erősen hozzájárult az ügy tisztázásához. Ennek a befolyásnak tulajdonítható, hogy az ügyészség is megindította a vizsgálatot. Weisz Julian a megnyugvást főleg abban az irányban látja elérhetőnek, hogy kicsoda szálak vezeték Zigányi a Magyar dohánykiviteli társaság két berlini tisztviselőjéhez. Weisz Julian különben az általa folytatott nyomozás okmányait, amelyekről tegnap közjegyző jelenlétében fényképfelvételeket készített, nem a rendőrségnek adja át, hanem az ügyészségnek bocsátja rendelkezésére.

(Fekete József kihallgatása.)

Zigányi Árpádot ma délután egy lovas bérkocsin átvitték az ügyészséghez, ahol védője dr. Halmay Elemér azonnali szabadlábra helyezését kérte. A nyomozás szálai Bécsbe is elnyulnak és tegnap Császár de ektiv Bécsbe utazott. Hír szerint Baneth Sándor ma reggel 9 órakor megérkezett Budapestre, ameddig azonban nem jelentkezett a rendőrségen.

(Bérczy Berlinbe utazik.)

Lakatos László hírlapíró, kinek vallomásai terelték a gyanút Bánffy báró felé, ma újra beidéztek a rendőrségre, de nem hallgatták ki. Bérczy a vizsgálatot vezető kapitány, legközelebb Berlinbe utazik, hogy ott újabb adatokat szerezzen a Zeyzig-ügy vizsgálatához. Általánosan feltűnik, hogy *Kristóffy belügyi ügyvivő nevét, a ki Zigánnyal rendszeresen tárgyalt a Margitszigeten a Zeysig-féle röpirat ügyében, teljesen kihagyták a játékból.*

(A német hatóságok.)

Tudjuk, hogy Bánffy előtt Apponyit akarták belekeverní a röpirat-ügy mocskába. Apponyi szögyény László berlini nagykövetségét kérte föl arra, hogy a német hatóságoknál járja közben a röpirat szerzőinek kinyomozása

vége. *A német hatóságok csakugyan erős nyomozást indítottak a rejtélyes ügyben. Valószínűleg ennek tulajdonítandó a röpiratot németre fordító Baneth Sándor hirtelen eltűnése.*

Törvényhatósági élet.

Bánjunk jól a néppel.

— szeptember 13.

Egyik közeli megyéből kaptunk panaszos levelet, hogy egy becsületes polgár ember a belügyminiszter által kiadott szabályrendelet számára hivatkozva, megjelent az illetékes szolgabíróságnál és kérte, hogy az utlevél ajánlásért a jegyző által jogtalanul felvett 8 koronát adassák vissza.

A becsületes polgárt a szolgabíróságtól egyszerűen kidobták. Ez tehát a *közigazgatás egyszerűsítése*. A jogosan panaszkodó embert egyszerűen dobták ki.

Az esetet már a belügyminiszteriumban ismerik és mindenesetre rajta lesznek, hogy a fennálló szabályrendeleteket a szolgabírák végre is hajtsák.

Az eset azonban méltó arra, hogy a közigazgatási bánásmódról elmélkedjünk és kijelentsük, hogy nem mindenütt uralkodik jó bánásmód. Már a kisbíró, a hajdu elretentti a panaszos feleket és a főszolgabírák, szolgabírák és jegyzők is kurtán bannak el a panaszosokkal. Nem dobják ugyan mindig ki, de legtöbbször úgy fogadják, hogy elveszti bizalmát.

A magyar alkotmány természete és története a főszolgabírót a *szegények bírójának* tekinti. Legyen igazán az. Érezze át a szegény ember baját és orvosolja ereje és hatásköréhez mérten jó szívvvel, legyen atyja a népnek és védje minden zsarnok ellen.

Igy lesz hű a szolgabíróság történeti múltához. Hiszen maradtak példák még a jobbágykorból, amidőn még a földesurak tulkapásai ellen is felléptek a szolgabírák.

Bánjanak, beszéljenek úgy a néppel, hogy az hozzájuk bizalmasan mehessen panaszra és hozzájuk járjon panaszkodni, ne a

korcsmárosokhoz, ki szívesen adja a bufelejtető mérget és hegyébe pár odavetett szóval tetézi az elégedetlenséget.

Ne csak a választásoknál elegyedjék a főszolgabíró a nép közé, de egyébkor is és lenylen modorában nyájas, bizalomgerjeaztő és hallgassa meg a szegény ember baját.

Ismerje fel hivatását és munkáljon a közjóra. Azt mondják, hogy a közigazgatás egyszerűsítése sok szabad időt nyit. Fordítsa felszabadult idejét a társadalmi jólét emelésére.

A közigazgatást az egyszerűsítési legjobban, ha a lehetőséghez képest eltávolítják a bajok kuforrásait, a panaszok okait.

Szűnjék meg a keleti fejdelmek, basák, kozák vezérek basáskodási rendszere. Ne rettegjék a főszolgabírákat, de tisztelve szeressék . . . Egy jó szó a maga idejében kálacsot ér. A jó modoru főszolgabíró, ki nem követi a közel mult közigazgatási modorát, csodákat mivelhet.

Ha a főszolgabíró olyan, mint hivatása megköveteli, más nótát fujnak a jegyzők is és közelebb igyekeznek jutni majd ők is a nép szívéhez és más lesz a nép is.

Megszűnt a sertésvész. Az állategészségügyi I. kerületben a sertésvész teljesen megszűnt s így tegnap a mezőrendőr kapitányság a zar alóli fertőzését rendelte el.

Nem lesz záróra. A főkapitány régi bajon akar segíteni, a záróra avult intézményét akarja eltörölni végleg. A terv szerint teljesen *eltöröltetnék a záróra*, ellenben zenéltetni csak *külön engedély alapján lehetne 12 órán tul* és pedig 12 től 2 ig óránként 5, 2-től pedig óránként 10 korona engedély-díj előleges lefizetése mellett. Ez helyes is, a mulató ember fizesse meg az arát a mulatságnak, ha még éjjel után is dorbézolni akar. A főkapitány pedig, ha már rendezni akarja végleg a dolgot, tegyen javaslatot a rendőrdíj eltörlésére vonatkozólag is.

NAPI HIREK.

Utcai mizériák.

— szeptember 13.

Nagy városias fejlődésnek indult Debrecen, utcáin, terein azonban igazi falusias állapotok fogadnak lépten nyomon.

Rendületlenül folyik az utcák rendezése. A Kossuth utcát aszfaltozzák. Valamelyik aszfalt-gyár felajánlotta az aszfaltját ingyen. S ezt éppen azért felkellett használni, mert ingyen jön, ha mindjárt a Kossuth utcára is, amelyik utca pedig anélkül is elég tűrhető, sőt legszebb utcája volt Debrecennek.

Az új kanalizálást három év mulva létesítik! Ekkor tehát elfogják szedni ezt az aszfaltot, mert az új kanalizálás ezt az utcát sem hagyja érintetlenül semmi esetre sem.

Ellenben semmit sem törődnek a színház környezetével! Elhanyagolt, piszkos, mondhatnánk förtelmes hely az, amelyik a Kossuth és Csapó utcát köti össze, a színház kertjén át. Ha — teszem azt — Csapó utca felől rándulunk e helyre, mindjárt a kapu után, egy ronda személtládát találunk, amely éktelenül kellemetlen büzével csaknem fojtogatja a mellette elmenőt. Ez még csak hagyján volna magában, de hozzá járul a szűcsök áruló helyének udvarában rettenetesen elhanyagolt illemhely, melynek illata szinté a személtládával köztünk paktumot, az arra járó kellő — igen sok intelligens nép — egészségének ostromára, betegséget hozó veszedelmes bacilusával.

A kövezet is hepe-hupás felületével, kiálló darabjaival, mely gödrivel szinte mérenyletezik az emberrel szemben. Télen meg jobb, ha bárki is baleset ellen biztosítja ma-

Stephenson és a kis Ellen, akik csak kisebb horzsolást szenvedtek, és nélkül siettek segélyére. Sarah felemelkedett. Arcát az ajkai táján elborította a vér, amely a szájából patakzott.

— Orvos, orvos! kiáltott rémülten Stephenson.

— Itt van a szomszéd házban; hangzott több oldalról.

Nagy nehezen vitték fel a sérült leányt. Az orvos nyomban konstataálta, hogy négy első foga kitört.

Sarah összetett kézzel rimázkodott, hogy segítsen ráta.

— Egyébb segély nincs, felelt az orvos, mint a kitorítottak műfogakkal pótolni.

— Soha! kiáltott a msa, inkább véget vetek az életemnek. Hát más mód nincs?

— Alig. Csakis úgy segíthetünk, ha valaki átengedné fogait és egy gyorsan végzett műtéttel azon melegében az ön inébe helyeznénk el. De hát erre alig ha akad vállalkozó.

Mint az átcikkázó villám úgy esett Sarah tekintete Ellenre.

— Ellen, vedd alá magad a műtétnék és élet fogytig magamnál tartom anyádat.

A fiatal leány habozás nélkül rohant az orvoshoz és egész önkívületlen kiáltott:

— Rendelkezzék velem, orvos ur.

Hajmeresztő látvány következett, melyet az orvos egy asszisztens segítségével végzett.

Lord Stephenson, aki eddig megkövülve állt, gépileg vezette le jegyesét a szánkóig.

Sarahnak nem volt szabad beszélnie. Nem is kényszerítette erre senki.

Clavetonné másnap elhagyta a házat, fölgerjedve leánya gyermeki szeretetének ilyen kizsákmányolásán.

Ugyanaznap estefelé egy levelet hoztak Sarah címére ez volt benne:

„Miss Sarah!

Vannak dolgok, melyeket ön nem képes megérteni és én nem is iparkodom ezeket részletezni. Miss, én ezennel visszaadom a szavát. Ön már megelőzött ebben ott az orvos műtermében. Én, ha bár kissé szeszélyes, de olyan nőt véltem önben megtalálni, akinek helyén van ugyan az esze, de szívének is enged egy két szót, ha erre kerül a sor. Csalódtam. Kegyetlenül fájt e csalódás, de már végeztem vele.

Önök, kedves Sarah ismét vannak szép fogai, ha szíve nincs is. A kis Ellennek ellenben mesterséges fogai vannak, de a szíve az hamisíthatlan. Ő megérdemli és meg is érti, ha szeretik. Kárpótlással tartozunk neki azért a négy fogért, amelyekkel most ön ékeskedik. Szívem szerint érzett kötelességemet teljesítenem, mikor én adom neki e kárpótlást egy öt mélyen szerető és örökké tartó szívet biztosítva számára. Tegnap eljegyeztem és két nap mulva felesége lesz az ön kis áldozata

Stephenson Harrynak.

Kövér Ilma.

gát, mielőtt ezen az uton megkezdene döcögős pályáját.

Pedig mennyien járnak itt a nap minden szakában, de különösen — a színi színpad alatt — az esti órákban!

Ideje volna, hogy a város ezt a helyet figyelemre méltatná és mint másfele lehet az ilyen átjáró helyeket látni, kicsinosítaná.

Ha a szűcsök helyét onnan eltakarítaná, ami felette szükséges lenne mindenféle tekintetben, helyére kertet, vagy mondjuk bazárokat létesítene, az utját a színház kertjének az útjával együtt rendbe hozatná, milyen más lenne ez a tájék egészen. Pedig ez a hely ezt már forgalmas voltánál, ha nem egyéb okból, pedig száz is van, megérdemelné.

Általában városunk gazdálkodása és sok tekintetben igazán vidékes naivitással történik. Debrecen még mindig ama bizonyos nagy földművelő falu, nem pedig egy kulturálisan fejlődő előkelő város, a milyennek kellene lenni és lesz is Isten segítségével!

Napról-napra.

A Nagyerdőn.

— szeptember 13.

*Ezernyi ember jár sűrűn
Az illatos hársak alatt,
Labdát ver a tisztásokon
Ahangos, vig gyermekcsapat.*

*Katonazene hangja zendül
Séta kocsik robognak el,
Mintha csak paradicsoma lenne
A vigalmaknak ez a hely.*

*A tarka nép fölött a szellő
Virágfergeteget sodor
S bent, mélyen a bokrok alatt
Éhesen gubbaszt a nyomor...*

Portenger Debrecenben.

— szept. 13.

Meholnap beléfulunk a porba s tönkre tesszük tudónket.

Valami nagy igazság rejlik ebben s azt hisszük, hogy senki az ellenkezőt nem fogja állítani.

Ez a portenger nap nap mellett felszáll s az esteli órákban óriássá gomollyá fejlődik, lebeg a város felett s a város elkényeszeredett lakossága kénytelen beszívni.

Sokan azt állítják, hogy ez csak vasárnap van így s ezáltal csak városunk jó hírnevét akarják megvédeni.

De ez tévedés, mert Debrecenben este lehetetlen sétálni, mert a por esővel száll mindenre, hogy ez ellen minden védekezés lehetetlen.

Nézzük csak meg reggelenként ruháinkat, kalapunkat, hogy ömlik róla a por, ha csak hozzáérünk.

Persze érdekünkben áll, Debrecen nagy városnak feltüntetni, városunk jó hírnevét megőrizni, de a poros Debrecen, a por tengerűri híres Debrecen nem lehet igazán megdélmezünk.

Ha az erdőre kísértélünk, a faszorban már magában bosszantó valami az, hogy az ember egyebet nem tesz, mint csak a por elől kell kitérnie, bemelve az erdőbe ott meg száll, s folyton száll a por, felverik az emberek ruhájokkal s minden lépésökkel.

A levegő már teljesen élvezhetetlen szép Nagyerdőnkön, valóságos tortura az ott lét, ott bizony hiába keresünk üdülést napi fáradságunk után.

Ez a mondás, hogy portenger ömlik el utcáinkon, már egész szokássá vált városunkban, lépten-nyomon, egyebet sem hall az ember.

Jaj mindnyájunknak, kik ezt a poros levegőt beszívni vagyunk kénytelenek s nem menekülhetünk ebből a rettenetes porfészekből.

Évek óta panaszkodik a közönség emiatt a túrhetetlen állapotok miatt és emberemlékezet óta szidta a várost ezért a szerencsétlen helyzetért az idevetődött idegen, de alapos intézkedést hiába várunk, mert a por egyre nő és az emberek türelme egyre fogy.

Van eset rá, hogy az utcán kint lenni valósággal lehetetlen, a por oly rengeteg mértékben kavardik fel, mint sűrű köd, ránehezedik az emberre s a levegőt megmérteleyezi.

Botrányos állapot ez valóban!

Hiába, itt nem segít ez a mi ugynevezett locsolásunk, ide nagyobb kutak, források elővezetése volna szükséges, vagy legjobb esetben magát a Tiszát kellene ide vezetni.

Debrecen emelkedésében legnagyobb hátrány a vízhiány.

Mióta is elmékedünk, hogy tegyük már egyszer valamit.

Tennénk is, de nincs rá pénz a kaszárban!

Volna pénz, de el van temetve a Hortobágyban.

— **Szabadságról.** A rendőrségi bünyűgyi osztály főnöke, dr. Boldizsár Kálmán tb. tanácsnok hazatért szabadságáról és átvette hivatala vezetését.

— **Ifjusági elnökválasztás a főiskolában.** Tegnap délután volt az akadémián a „jogász elnökválasztás“ melyen az ifjuság egy hangulag és nagy lelkesedéssel H. Kiss Pál harmadéves joghallgatót, az ifjuság eddig is buzgó, lelkes és sokat érő vezérét választotta meg. A választásnak dr. Tóth Lajos jogakadémiai dékán vezetése alatt történt lefolyása után a már megválasztott „jogász elnök“ tiszteletére az akadémián ifjuság főnyes kocsit rendezett. Este pedig bankett volt az Arany Bika külön helyiségében, hol is a nagy számu ifjuságon kívül megjelentek az akadémián tanárok közül is többen. Így Dr. Ozory I. az ifjuság szeretett atyja, dr. Jászy V., dr. Tóth L. dékán és dr. Kovács Gábor, az új jogtanár. Az ifjuság nevében H. Kiss Pál elnök köszöntötte fel a jogtanárokat megköszönve nekik személyes megjelenésüket, melylyel megtörték azt a nagy hidat, mely eddig az ifjuságot tanáraiktól elválasztotta. Majd sorban beszéltek az ifjusághoz: Dr. Tóth Lajos szépen, lelkesen buzdítva őket a tettere; utána dr. Jászy Viktor szólt föl az ifjuság nagy tetszésére, majd dr. Kovács éltette a fiatalságot, míg végül dr. Ozory István emelkedett fel szólásra, beszélvén a joghallgatók nagy céljáról, — a jogász kör felállításáról, — a melyről oly régóta ábrándozik már a debreceni jogász ifjuság. Majd az ifjuság köréből is szóokoltak többen; így Oláh Béla 2 jh. a I. S. E.-nek főjegyzője, szíveshözhatóan szólva barátaihoz a már tőle megszokott érzésteliséggel — és még mások is. Hosszu ideig együtt maradtak az ifjak, elszórakozva dikciók hosszú sorozata — és a kellemes zene mellett, amit Rácz Gyula hegedője szolgáltatott.

— **A lengyelek fogadtatása.** A Vasárnap f. hó 17. én d. u. fél 4 órakor érkező lengyel dalosok este 8 órakor a színházban megtartandó hangversenyén Ludwig Ádám operai énekes is közre fog működni, a hangverseny védnökségét Graf Szapáry Pálné szül. Prezedziecka Mária Ludovica grófnő vállalta el. Az ifjuság a Petőfi szobornál külön üdvözlö a lengyeleket. A vasutnál a helybeli kertészek által felajánlott virágokat szórják az ifjuság által felkért fehér ruhás leányok.

— **Elhunyt állatorvos** Kurth Ferenc volt debreceni állatorvos, állategészségügyi felügyelő, tegnap elhunyt Budapesten. Temetése holnap lesz, a melyre a debreceni állatorvosok nevében Leidl Emil utazik Budapestre, hogy koszorút tegyen a ravatalra.

— **A gyáriparosok kerületi hitel-szövetkezetének** alapító bizottsága e hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor, a kereskedelmi és iparkamara üléstermében gyűlést tart. — Tárgysorozat: 1. A hitelszövetkezet megalakulása fölött határozás. 2. Igazgatóság megválasztása. 3. Indítványok.

— **Nevelők ajánlása.** Ebben a sokszorosán nehéz időben theol. akadémiákon oly sok ifju jelentkezett hallgatóknak, hogy bár a főiskola már minden igénybe vehető erejét kimerítette még mindig számos tanítványunk áll segély nélkül, révedezve nézőn bizonytalan jövődjébe. Ily körülmények között fordulok azon tehetősebb helybeli szülőkhez, kik gyermekeik mellé esetleg nevelőket keresnek, hogy ilyenekért forduljanak hozzám, ki nyugodt lelkiismerettel biztosíthatok mindeakít, hogy jól meg fogom válogatni a kívüldendő nevelőt, mert ennél ép úgy nézni fogom a rávalóságot, a képességet, mint a becsületes munkával pénzt vagy ellátást kereső szegénységet is. A kereső tudósítást dékáni hivatalomba kérem küldeni. Debrecen, 1905. szept. 13. Csiky Lajos theol. akad. dékán.

— **Az állatorvosok köszönete.** A múlt vasárnap Debrecenben járt állatorvosok jelenleg Tátrafüreden időznek. Tegnap onnét táviratot intéztek Debrecen város közönségéhez. Ebben a táviratban hálás szívvel mondanak köszönetet a szép fogadtatásért és azért a ritka vendégszeretetért, a melyben részesültek.

— **A halápi iskola.** Debrecen elemi tanintézetei szaporodtak egyvel. A halápi iskola, a melynek építése már régóta folyik, végre teljesen elkészült. A tanács tegnapi üléséből kifolyólag megbizta Oláh Károly tanácsnokot, hogy az iskola sürgős berendezése iránt intézkedjék. Lehetőleg úgy, hogy az iskola a jövő héten megnyíljen.

— **Terjed a tifusz.** Napról napra reménykedünk, hogy e veszedelmes, nehéz betegségtől végre már megszabadul városunk. De úgy látszik, hogy a pusztá reményen kívül egyéb vigaszunk nincs, mert mindég csak újabb és újabb esetek fordulnak elő. — Tegnap is négy tifuszos beteget jelentettek be az orvosok. A betegeknek oly veszedelmesen és rohamosan lépett föl e betegség, hogy azonnal a kózkórházba kellett szállítani őket.

— **A leégett város.** Tátrafüredről írják a nagyszalóki tűzvészhez, hogy a vár, mely mintegy fél millió korona, csak kis részben térül meg biztosítás által. A nyomor a lakosság között igen nagy és még szerencse, hogy a meleg időjárás lehetővé teszi a hajíéktalanoknak a szabadban való hálást. A tátrafüredi vendégek között, kik fájó szívvel nézték a magasból az alatt elterülő reménytelen látványt, azonnal megindult egy segélyakció az inségesek javára. Ez a szegény Szepességen az idén már a harmadik nagyobb tüzeset.

— **Uj iparosok.** E hónapban a következőknek adta ki az iparigazolványt a rendőrkapitányság: Petrovics Lázár sütő Csapó utca 22. Molnár Ferenc nőiruhakészítő Piac utca 30. Horovitz Zsigmond könyvkötő Piac u. 12. Domokos István cipész Vigkedvő Mihály u. 27. Horváth Ferenc férfiszabó Szt-Anna 6. Schwarc Leopold cipész Piac utca 52. Erhreneich Samuel kutfuró Széchenyi u. 31. Molnár Ferenc rőfös és kézműáru ker. Piac u. 15. Somogyi Kálmán fűszerker. Csapó u. 10. Besenyei István ve-

gyesker. Csapóker I. 65. Nádor Henrik cipő és férfi divat ker. Kossuth u. 6. Nagy László és Klein Mayer szatócs Boeskaier 10. Erenrich és Ritter norinbergi és rövidáru ker. Csapó-u. 10. Zamesnik Miklósné fa edény és játékszer ker. Külsővásártér 5. Bálteky Sándor szatócs Bethlen u. 76. Papp Gyula ruhamosó és tisztító Vörösmarti u. 2. Mászáros József 1 fog. 29 sz. bérkocsi Pocsirta-utca 10. Luszi István 1 fog. 30 sz. bérkocsi Nyil-u. 40. Halász Mórné vendéglős Tizenháromváros u. 51. Sinek Mózes mászáros Széchényi-u. 7. Dobrafzski Kálmánné szatócs Csapóker II. j. 190.

— **A városházán** ma délelőtt rövid tanácsülés volt Király Gyula tanácsnok elnöklésével, amelyet a lengyel ifjak fogadtatására alakult bizottság kérelmei tettek szükségessé.

— **Megjötték a katonák.** Szinte üres volt eddig városunk, hogy a katonák oda voltak gyakorlatozni. Tegnap végre ismét meg szólaltak a trombiták fenn a lirdetve, hogy ismét lesz dobpergés, kardcsörtetés és szerelem. A magyar vitézek ismét haza kerültek, hogy hosszas, fáradságos és izzasztó kintlódásnak, a kánikulai hőségben tett kínos gyakorlatuk után kissé kipihenhessék magukat. Ma délelőtt érkezett meg a 3-ik honvéd gyalogezred, mindmegannyian elesz-gázva, meggyötörve. Éjjel 12 óra és 20 perc-kor jött meg a vonaton a 39. gyalogezred. Meglátszik a fiukon, milyen nehéz a katonai élet béke időben is! Sokat szenvedtek a bédító melegben. De minden fáradság és elesz-gázás dacára ott ül mindegyiknek nap-barított arcán az öröm csillogása, mely a boldog hazajutás örömeinek jele. Hogyne örülnének szegények, mikor sár, pocsolva, árok helyett most már védett helyen, a megszokott tiszta kaszárnyában hajthatják le fejüket pihenésre, no meg mikor ismerőseiket, szeretteiket is fölkereshetik újból végre a hosszú egyhavi nélkülözés és távollét után. Örömmel üdvözljük őket haza érkezésük alkalmával.

— **Kitiltott csavargók.** Tegnap nap folyamán ismét négy csavargóra akadt a rendőrség a neveik, Kis Eszter, Toronyi Gábor, Horvát Mihály és Tatura András. Mind a négyen ki vannak tiltva városunkból. Természetesen lecsukták valamennyiüket.

— **Furfangos lókupec.** Tegnapelőtt a helybeli lóvásáron Vásárhelyi József mikes-pécsi lakos egy vámospécsi lókereskedőtől lovat vásárolt. Ezt azonban mindjárt el is adta. Kapott is husz korona felpénzt, a mit szépségesen zsebre is vágott. A lovat azonban még nem adta ki kezéből, s midőn egy alkalmas pillanat kínálkozott úgy a lóval mint a kapott 20 korona előleggel a helyszínről elillant. A károsult tüstént jelentést tett a csendőrségnek és a gaz csalót sikerült is előkeríteni. Minthogy kellőképpen igazolni tudta magát — tehát nem tartóztatták le, azonban kellő büntetését el fogja nyerni.

— **Tolvaj cigányok.** Mint Tiszacségeről írják — három furfangos cigány vakmerő tolvajlást követett el. Dr. Braun Adolf és Glück Vencel tanyájára lopóztak be, honnan négy lovat összesen 940 korona értékben ügyesen elvezettek. Mire észrevették a lovak eltűnését, már akkorára persze a cigányok is messze-messze jártak. Rögtön jelentést tettek a csendőrségnek, melynek eddig csak annyit sikerült a nyomozás alatt kideríteni, hogy a gonosz cigányok Tiszapolgár felé vették útjukat. A nyomozás folyik.

— **Zenedei ügyek.** Több oldalról beérkező kérdézősködésekre, illetékes helyen nyert értesülés alapján közöljük, hogy a zenedei beiratások folyamatban vannak és naponta déli tizenegy órától délutáni 1 óráig lehet a zenede helyiségében beiratkozni. —

Ezzel kapcsolatban azon hirt vesszük, hogy az igazgatóság a kezdő hegedűsök oktatása körül nagy fontosságu ujitást rendelt el. Tudnivaló ugyanis, hogy a kezdő játékosok hegedű- és vonótartása azáltal romlik el, hogy a növendék, épp a legfontosabb időszakban, vagyis az oktatás kezdetén marad legtöbbnyire felügyelet nélkül és a helytelen tartást ezen idő alatt annyira megszokja, hogy attól a későbbi időben is alig tud szabadulni. — Erre való tekintettel az igazgatóság akként rendelkezett, hogy a kezdő hegedű növendékek nemcsak elsőt heti órákban, hanem naponta nyernek tanáruktól oktatást, vagyis a nevelés leglényegesebb időszakában ugyszólván állandó felügyelet alatt állanak.

— **Halálozások.** Lapunk legutóbbi kimutatása óta a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba. Kiss Ferenc ev. ref. 1 hón., Pap Sándor r. kath. 15 hón., Behovits József r. kath. 21 hón., Végh Sándor ev. ref. 76 éves, Kis (fiu) ev. ref. halva szül., Csöreg Ferenc ev. ref. 54 éves, Ujvári Györgyné Kádár Eszter ev. ref. 50 éves, Kegyes Ferenc Sándor ev. ref. 17 hón., Tóth Lászlóné Nagy Maria ev. ref. 73 éves, Kass Etelka ev. ref. 18 hón., Vankó Maria r. kath. 7 hón., Bocskai Jánosné ev. ref. 36 éves., özv. Kohn Józsefné izr. 90 éves, Kémer Dezső ev. ref. 89 éves, Ari Lajos ev. ref. 15 hón., Bálint János r. kath. 8 éves, Baji Sándor ev. ref. 6 hón., özv. Dadai Pálné Bujdosó Maria 59 éves, Ungvári Katalin Vilma 7 hón., Nagy Sándor ev. ref. 14 éves, Nagy Imréné r. kath. 51 éves, Bakó Károly ev. ref. 16 hón., Koesis Erzsébet ev. ref. 2 napos, Pápista Anna g. kath. 47 éves, Gunya Mihály r. kath. 36 éves.

x **LETZTER JÓZSEF** főnyképszerű festészeti és főnyképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó főnyképfelállítás a műterem kapubejáratánál levő káprakutban.

x **47 darab két és fél éves magyar tinó,** ötvenhárom negyedéves malac, 14 koca, 50 három hónapos malac bérbeadás miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

x **Hölgyek** tanácsot és segílyt nyernek, szülés esetén felvétetnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszernő gyógyszerészertár.

x **Tankönyvek** kiváló erős tábla, len cérna füzéssel jutányos árban kötetek Antalffy Ferenc könyvkötészetében, Piac-u. 31. a., a városházzal szemben.

Az Arany Bika kávéházban ma- den este cigányzene.

Mikor az ember cipőt méret.

(Jelenet egy cipész üzletben. Személyek: Az áldozat, Engelmann ur az üzlet tulajdonosa és Armin a segéd, aki a bolt hátulsó részében dolgozik.)

Az áldozat: (belép) Jónapot kívánok. Engelmann ur: Van szerencsém. Mit parancsol uraságod?

Az áldozat: Cipőt szeretnék méretni. Engelmann ur: Cipőt méretni? Lehet. Milyen alak legyen?

Az áldozat: Hát . . . hát cugos. Engelmann ur: (negédesen) Hehe . . . uraságod könnyen adja. Nálunk ez nem megy. Ez egy előkelő üzlet, itt szabadatosan kell mindent kifejezni. Egy cugos cipőt tud csinálni valamelyik közönséges suszter; Engelmannál remekbe dolgoznak. Uraságod választani fog. Felsorolom a formákat: német box, angol debry, francia Serry, Fedák Sári alak, dupla agi védővel, ping-pong szecessión, orosz bagaria tennisz motívumokkal rövid. Pálmay Ilka bőr, sárga füzös, King Edw . . .

Az áldozat: (közbevág) Beszélhet nekem kedves kegyed, én nem értem ezeket a címeket.

Engelmann ur: Urasága tehát nem szakértő, nem cipő smokk, (lenéz az áldozat cipőjére) ez látszik a cipőin.

Hogy lehet ilyen propellereket hordani? No de mindegy, majd én ajánlok egy alakot, csinálunk uraságodnak egy maga-sarku, rövid száru, félangol, közép puha bőrű-cugos cipőt: ár nem lesz nagy, rögtön fizetve.

Az áldozat: Jól van, kedves kegyedre bízom magamat.

Engelmann ur: Lehet is. Most pedig mértéket fogunk venni. (Hátraszól.) Armin hozd a dreifuszt.

Az áldozat: Tessék?

Engelmann ur: (eléje tolja a három-lábu székét.) Kérem helyet foglalni. Tessék a cipőt levetni.

Az áldozat: (zavartan néz) A cipőt is levessem? Ma már nem úgy szoktak mértéket venni.

Engelmann ur: (magában) Pizkos a harisnyája: komisz kuicsaft. (Fenn.) A cipőt le kell vetni, nálam így szokás. (Vendég teljesíti a kívánságot) Uraságodnak egész szép lába van, de hogy lehet ilyen cipőket viselni? (Forgatja a kezében a levett cipőt.) Ez egy csodaszörny, egy pizkos munka, egy bőví. Fel kellene kötni azt a susztert a ki ilyen cipőket csinál. Honnan való ez a cipő?

Az áldozat: (nyugodt arccal) Ebből az üzletből.

Engelmann ur: (jedten teszi le a cipőt és ráival a segédre) Armin jegyezd a számokat, ne mafflaskodjál ott. (Hátramegy a mértékért, azalatt a segéd előrejön és figyel, nehogy a vendég valamit elemeljen.)

Armin: Hány lábra tetszik cipőt csináltatni?

Az áldozat: Marha, hát hány lába van egy embernek?

Armin: (Gunyos nevetéssel) Kérem ne tessék félreérteni, ezt mi úgy értjük, hány párt tetszik rendelni.

Az áldozat: Az más. Egy párt rendelék.

Engelmann ur: (előrejön) Már megint valami számárságot mondtál Armin?

Armin (visszamegy a helyére) Oh nem, csak az urnak mondtam valami szárdolgot, amit nem tudott.

Engelmann ur: Helyes. Az ur nem érthet a mi szakmánkhöz, ép úgy mint én sem értek az övéhez, mert nem vagyok egy kataszter.

Az áldozat: (csodálkozik) Honnan tudja ön, hogy én kataszteri tiszt vagyok?

Engelmann ur: (főlényel) A lábáról uram, a lábáról. Minden embernek a foglalkozása a lábára van írva; egy pillantás és tisztában vagyok mindenkivel. Armin, jegyezd, a mit mondok. (Méri a lábat) Minőség milyen legyen? 3 féle van: finom, finomabb és nagyon finom.

Az áldozat: Lehet nagyon finom.

Engelmann ur: Armin jegyezd. Rövid-száru cugos, nagyon finom.

(Armin beírja: rövidszáru cugos, nagyon komisz.)

Engelmann ur: (diktálja a mértéket) Uraságod ballába sokkal nagyobb mint a jobb.

Az áldozat: Szent Isten! Ezt most hallom először.

Engelmann ur: Pedig igaz. Ritka dolog. Felemás láb! Hehehe . . . Armin, gyere ide, nézd meg ezt a csodát. Hahaha . . . (együtt nevetnek.)

Az áldozat: Kérem, ezt kikérem magamnak, hogy rajtam ne vessenek.

Engelmann ur: Hehehe, nem tesz az semmit. Olyan pár cipőt fog kapni uraságod, hogy a hiba ei lesz tussolva. Kissé drágább lesz, de azt hiszem, uraságod sem akarja, hogy szörnylábát kinevessék.

Az áldozat: Nem, nem. Kérem jól megcsinálni a cipőket. Ha ismerőseim észrevennék hibámat . . . Isten meents.

Engelmann ur: (Hidégvén.) Csoda munkát fogok csinálni. Armin ird be; egy pár cipő, nagyság: egy aránylik a kettőhöz. Hehe . . . furcsa munka lesz. Ára harminc korona. Nem drága mi?

Az áldozat: Dehogy drága, csak kérem kedves kegyedet, palástolja amennyire lehet a hibát. Oh, hogy ilyen hibás testű vagyok! És csak most veszem észre.

Engelmann ur: Eel lehet huzni a cipőt. Tessék mindig nálam csináltatni, nem fogja észre venni senki. Mához egy hétre kész lesz a cipő. Kérem a lakcímet bediktálni.

Az áldozat: (ezészen megtörve) Csuka utca 2. Csak gondosan csinálja kérem a cipőket. A többséget nem fogom sajnálni. — Köszönöm uram, hogy figyelmeztetett még előre, mielőtt más észrevette volna a csuf-ságot. Örök hálával tartozom. Oh ilyen csapás, az egyik lábam sokkal nagyobb mint a másik (Nézegeti a lábait). Mondja uram, nagyon meglátszik?

Engelmann ur: Hát bizony ebben a cipőben igen. De segíteni fogok a hibát ellepleszni.

Az áldozat: Ezer köszönet érte. Most szaladok haza és nem is mutatom magam, míg az új cipőm nem lesz kész. Alászol gája.

Engelmann ur: (ajtot nyit) Alászol gája uram, a viszontlátásra!

Armin: (bátulról előre sompolyog) Engelmann ur, ennek az embernek nem is nagyobb a ballaba a másiknál. Egész rendes lábai vannak.

Engelmann ur: Hallgass számár; hát meg tudok én élni a rendes lábakkól?

TAVIRATOK.

Az olasz király a pusztulás helyén.

Monteleone, szept. 13. Viktor Emánuel király ma reggel a Jela Jachton Pargheliába ment. Itt egy óra hosszat időzött a romok között és meglátogatta az elpusztult községeket. A király azután Nikotérába hajózott. A közvetlen szomszédságban fekvő községek megtekintése után automobilon Tripariba ment, a hol a király szemelattára dőlt össze több épület. A király megreggelizett a Jela yachton és azután Ferrariz miniszter kíséretében automobilon Pidzoba, Fila de Fin és Maidába utazott.

Norvégia függetlensége.

Stockholm, szept. 13. A svéd vezetők politikai körök igen komolynak mondják a helyzetet, meri mindenáron azt követelik, hogy Norvégia fogadja el a svéd békeprogramot, a mely többek között a határerődök lerombolását követeli. Remélik azonban, hogy a válságnak szerencsés kimenetele lesz, mert Norvégiának be kell látnia a svéd föltételek békés irányát. Azt is mondják egyébként, hogy a választott bíróság terve, a melyről a Norvég sajtó említést tett, semmi nehézségbe sem ütköznék Svédország részéről, ha a norvég delegátusok ezt a tervet előterjesztenék. Azt hiszik azonban, hogy a szerződést csak akkor köthetik meg, ha Norvégia elfogadja Svédország föltételeit és ha Svédország elismeri Norvégia függetlenségét és önállóságát. Most legfeljebb az elkészítő tárgyalásokról és a végleges szerződés alakításáról és tartalmának körvonalozásáról lehetne szó. Minden jel arra mutat, hogy Svédország a válság békés fordulását kívánja és hogy szakítástól csak abban az esetben kell tartani, ha Norvégia visszautasító magatartást tanúsít.

Megcáfolt rémhírek.

Budapest, szept. 13. Valóságos rémhírek terjedtek el a felől, hogy a budapesti honvédezred gyakorlata alkalmával hány legény dőlt ki és hányan haltak meg. A félhivatalos Magyar Nemzet megcáfolja mindeme híreket. Husz-harminc katona gyöngéledett, ezeket szekéren küldték haza, az ezred máskülönbben a legjobb állapotban van.

Komura utazása.

New-York, szeptember 12. Komura állapotában javulás állott be, Komura eredeti terveire képest csütörtökön Japánba készül.

Harc a keresztények ellen.

Batum, szeptember 12. A muzulmánok elkeseredett harcot folytatnak a vidéken a keresztények ellen.

Oroszok és Japánok harca.

Tokió, szeptember 12. A Nikasza páncélos hajó Szaszeho előtt horgonyozott, mikor a robbanás történt. Togo tengernagy a robbanás idején nem volt a hajón.

Tokió, szeptember 12. Szingehing felől három orosz ezred támadást intézett Susan ellen, de a japánok visszaverték őket.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szept. 13.

Buzsakinálát jó, vételkedv élénk. Nyugodt irányzat mellett 65,000 métermázsra került forgalomba változatlan áron. Egyébb gabonanemek nyugodtak. Idő: meleg.

Buza októberre	15.76—78.
" áprilisre	16.46—48.
Röze októberre	12.78—80.
" áprilisre	13.48—50.
Zab októberre	11.96—48.
" áprilisre	12.46—48.
Tengeri szeptemberre	13.16—12.

Törvénytörvények.

§ A beszercebányai anarkista. A múlt év június 12-én Beszercebányán Weisz Mór vendéglőjében egy züllött külsejű torzomorz bajuszu és szakállu ember üldögélt és sörözött. Mikor az árpaló a fejébe szállt, hangos szóval kezdte szidni az uri osztályt. A vendéglős és a kiszolgáló személyzet hiába intette esendre, nem akart elhallgatni. Ekkor aztán megragadták tőle minden valót. A züllött külsejű ember erre még dühösebb lett s most már a királyt is szidalmakkal illette. A rendőrség erre igazolásra szólította fel s így derült ki, hogy Schlachta Józsefnek hívják s foglalkozás nélküli csavargó. A budapesti büntető törvénytörvények ma vonták felelősségre királysértés vétségéért. A tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy ő a király személyét megsértette volna, az uriosztályt szidta csak, mert ezt tartja a szegény nép megrontójának és elnyomójának. A kihallgatott tanúk egy-értelműen azt vallották, hogy Schlachta a kérdéses alkalommal teljesen részeg volt. A bíróság dr. Gruber kir. ügyész vádjára után királysértés vétségéért 3 napi fogházra ítélte Schlachta Józsefet.

§ Az esküdtzéki tárgyalások. E hó utolsó napjaiban kezdődik meg a debreceni kir. törvénytörvényeknél az őszi esküdtzéki ciklus, a melyen nem egy izgalmas bünper fog befejezést nyerni. A tárgyalások iránt városzerte nagy érdeklődéssel néznek, mert csupa érdekes ügyekben fognak itélkezni az esküdttek. A bünügyek között első helyen áll az a rémes gyilkosság, a mely ez év május havában történt az egyik debreceni tanynán. Egy Mucsá János nevű gazda ölte meg a feleségét született Czinége Johannát. Az eset részletei a következők: Mucsá János szegény ember létére nagyon szerelmes Czinége Johannába, egy gazdag lányba. A lány szülei ellenzik ugyan a házasságot, de miután látták, hogy a lány is vonzódik Mucsához, odaadták hozzá feleségül. Egy ideig nagyon boldogan éltek. Egyenlenségek akkor merültek föl közöttük, midőn a lány anyja, az anyós megjelent a portájukon. Így történt, hogy anyós több mint tizenöt-ször el csábította az asszonyt az urától. Mucsá mindig visszatudta csalgatni a feleségét, de egyszer, legutószor nem sikerült. Ekkor a szerelmes férj annyira dühbe gurult, hogy kést kapott elő, s azzal a feleségét halálra sebezte. Feleség gyilkosság miatt kerül tehát az esküdttek elé, akik majd bizonyára

nagyon mérlegelni fogják ama körülményeket, a melyek fölmerültek, hogy ez a szerencsétlen ember erre a szörnyű tette vete-medeti.

Szerkesztői-posta.

Uri flu. Nyakkendőbeli kételyeinek eloszlatásá végett közöljük itt Mangold Béla Kolos, divat-szakíró fejtegetéseit:

„Az egyszínű nyakkendő nagy divatjáról — mely a tavaszkor és nyáron óriási sikert aratott — még ma is pályájának zenitjén van — mi már akkor adtunk hírt, mikor még a rue de la Paix aszfaltján csak érvéte viselte egyik-másik gavallér. Ez a francia eredetű viselet, melynek szépségét számtalanszor hangoztattuk, valóságos tünemény a férfidivatban, nem csoda, hogy szokatlan gyorsasággal hódította meg a férfiakat és a hölgyeket egyaránt. Szerénysége és látszólagos egyszerűsége mellett az egyszínű nyakkendő lámulatos hatású és az öltözethez illő szín helyes megválasztása mellett föltétlen eleganciát biztosít viselőjének. Kétségtelen tehát, hogy divatossága az őszi és téli évadban is folytatódni fog azzal a változással, hogy a rendes közönséges színek helyét az elsőbbségben eddig szinte lehetetlennek tartott színek foglalják el. A sima felületű, egyszínű nyakraváló mellett divat dolgában vezérszerepre számíthatnak azok a színkeverékek, melyek első pillaaatra egyszínűeknek látszanak és azok a változatok, melyek a színes alapon ugyanama színű mintával élénkítik a nyakraváló felületét. Határozott ellentétben az egyszerű viselettel, de divatosság szempontjából legalább is oly rangban áll a színes alapon nagy mintákkal ellátott új őszi és téli nyakkendő, melyen a hamisítatlan angol izlés nyilvánul. Képtelenség volna számot adni minden egyes udjondaságról, mert a mintarajzolók kifogyhatatlan fantáziája ez idén is rengeteg választékkal kedveskedett a nyakkendő-kedvelőknek. Néhány élénk skót minta, egy-egy sötétebb árnyalat csak futólag köti le érdeklődésünket, mert főfigyelmünk a nagy színes ornamentekkel tarkított nyakkendő felé vonzódik. Itt nem is annyira a minta művészi kivitele mint az alap különössége hat ránk az udjondaság ingerével.“

KÖZGAZDASÁG.

A szatmári baromfi kiállításra a bejelentési határidő szeptember 20-ig ellett halasztva; a bejelentések mielőbbi beküldése mindamellett kívánatos, hogy a szállítási kedvezményekre vonatkozó nyomtatványok idejekorán megküldhetők legyenek. A kiállítás munkálatai már javában folynak, s az eddigi bejelentések után különösen a tyúk lita és kacsa csoportjágérkezik nagy arányban. Kár, hogy az éneklő madarak és házi nyulak csoportja iránt nem mutatkozik nagyobb érdeklődés.

DEBRECENI ÉRTÉKESÍTÉS.

Alapított 1875.

Több éremmel kitüntetve.

BUTORRAKTÁRAIM

tulhalmazottsága miatt évtizedek óta kitűnő hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a legolcsóbb árak mellett ajánlom a nagyérdemu vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívánatra díjmentesen szolgálók.

Schwartz Vilmos

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

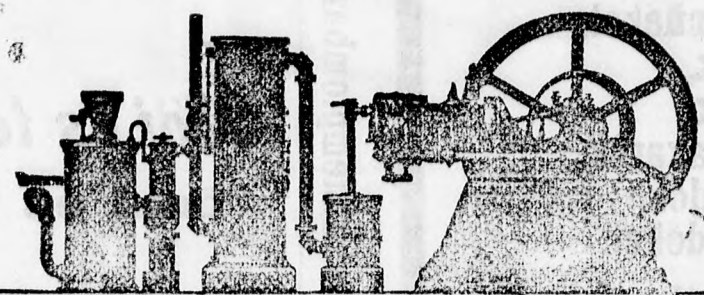
MAGYAR

állam vasutak

menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	20
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	8	24
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	d. u.	12	11
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	reggel	8	18
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Miskolc—Kassa felé — — —	d. u.	4	36
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
	d. u.	11	11
	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
	reggel	4	35
	reggel	4	56
	d. u.	4	56
	d. u.	5	16
	reggel	9	35
	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.kor érke. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érke. sz. v.	reggel	9	—
Az este 8 ó. 29 p.-kor érke. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjeli 2 ó. 24 p.-kor érke. sz. v.	d. u.	7	—
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. e.	4	31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
	d. u.	7	44
	d. u.	7	54
	reggel	5	25
	reggel	5	35
	reggel	7	15
	d. u.	8	18

Eredeti OSERS és BAUER motorok
 Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.
 Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
 Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szilvó-gáz-motortelepek
 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrang
 gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (speciálitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-20

Iskolás fiúk és leányok részére

ajánlunk:

Fehérneműeket,
Paplanok,
Matracok,
Flaneli takarók,
Zsebkendők,
Nyakkendőket.

Óriási választékban

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Rózsa Lajos kistemplombazár.

Rózsa Lajos kistemplombazár.

A Nagy Magyar Alföld
legnagyobb

Női és leány felöltő áruházába

őszi és téli felöltő ujdonságok
megérkeztek.

Nagy választékban, meglepő olcsó árak!

RÓZSA LAJOS

DEBRECEN, kistemplombazár.

Rózsa Lajos kistemplombazár.

Ékszer különlegességek

K I Z A R O L A G

Halász Nandor ékszerésznél kaphatók

DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

Fehérló szálló épületében.

<p>MINDEN NŐLGY ELŐNYE</p> <p>Saját érdekében</p> <p>WIENER MODEN UNION</p> <p>Bécs, I. Schottengasse 10.</p>	<p>LEOPOLD GYULA</p> <p>VÉRSEGRÉNYES, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG</p> <p>KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Valódi tokaji borból készült, tehát nem fémestendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erőset tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban.</p> <p>Pestén koldi. KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Mátyás-tér.</p> <p>Császárfürdő</p> <p>Élsórángy kenes hévízű gyógyfürdő pártias gőzfürdővel, legmodernebb kőszes és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kő-, kád-, kő-, villamos víz-, szénasav- és szappanfűrésekkel.</p> <p>téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.</p> <p>Prosperitás kiváratlanul gyors és hatékony. Mű bonyolultabb kórosokkal. A leghatékonyabb kezelés.</p>	<p>SZIMON ISTVÁN FÉLE</p> <p>GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ</p> <p>MINDENÜTT KAPHATÓ</p>	<p>Szakavatlanok! Pontosság!</p> <p>Szőnyegeg takarók függönyök</p> <p>S. SCHEIN és társai</p> <p>WIEN, I., Bezemmarkt 12.</p> <p>Disztartalmú képek</p> <p>Tanningene hajfestő-szerrel</p> <p>Ön nagyon idősnek látszik? Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene</p>
<p>PLATSCHEK VILMOS</p> <p>Vilmosi legelőcsébe, legújodabb</p> <p>FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház</p> <p>Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>SMITH PREMIER</p> <p>képviselek keresetnek.</p> <p>SMITH PREMIER N° 5</p> <p>képes árjegyzék ingyen.</p> <p>AVILAG LEGJOBB ÍRÓGEPE.</p>	<p>BALASSA FÉLE UGORKATÉ</p> <p>Pattanás, kiütés, szepió, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arczóról a valódi angol használatát által.</p> <p>Egy üveg ára 2 korona.</p> <p>Hozzá ugorkaszappan 1 k., püder 1-20, K.</p> <p>Főszékéldési hely: BALASSA KORNÉL gyógyszerész. Pest-Erzsébetfalva.</p> <p>KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke.</p> <p>Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.</p> <p>Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsórángyak.</p>	
<p>KISS SZERENCSEJE</p> <p>NAGY</p> <p>VASARDLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET</p> <p>KISS KAROLY-TARSA</p> <p>BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19.</p>	<p>SZAKVÉLEMÉNY</p> <p>A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS</p> <p>kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a bélek atóniája és a hasi vérbőségből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia“-forrás beleső használatának fürdésével való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izzádmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyírkéreg daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czél szerű segédeszközt képez az elhízás és idült közvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.</p> <p>Budapest, 1905. január 8.</p> <p>Dr. Korányi Pálgyes, egyetemi tanár, tiszteletbeli tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.</p> <p>Székéldési hely: „SICULIA“ természetes szulfurált sós víz. MÁLNÁSPÖRDÖN HÁROMSZÉK. m. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktár: Budapest, IV., Muzca-körút 7., és minden nagyobb városban.</p> <p>Kérjék a SICULIA névre figyelnit!</p>	<p>Szénásy szab. Árpád</p> <p>RAJZ-ESZKÖZ</p> <p>az összes közép-iskolákban a legjobban bevált</p> <p>MAGYAR KÖRZÖ</p> <p>MINDENÜTT KAPHATÓ.</p>	